

LABELKO SPAŠAVA ZEMLJU

IMPRESUM

Autorica:
Martina Komerički

Ilustratorica:
Dijana Topolnjak

Lektorica:
Dejana Šćuric

Tisak:
Kerschoffset d.o.o, Zagreb

Naklada:
8000 primjeraka

Slikovnica je izrađena u sklopu Europskog projekta LABEL2020 i Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Projekt u Hrvatskoj vodi Energetski institut Hrvoje Požar.

www.ustedienergiju.hr

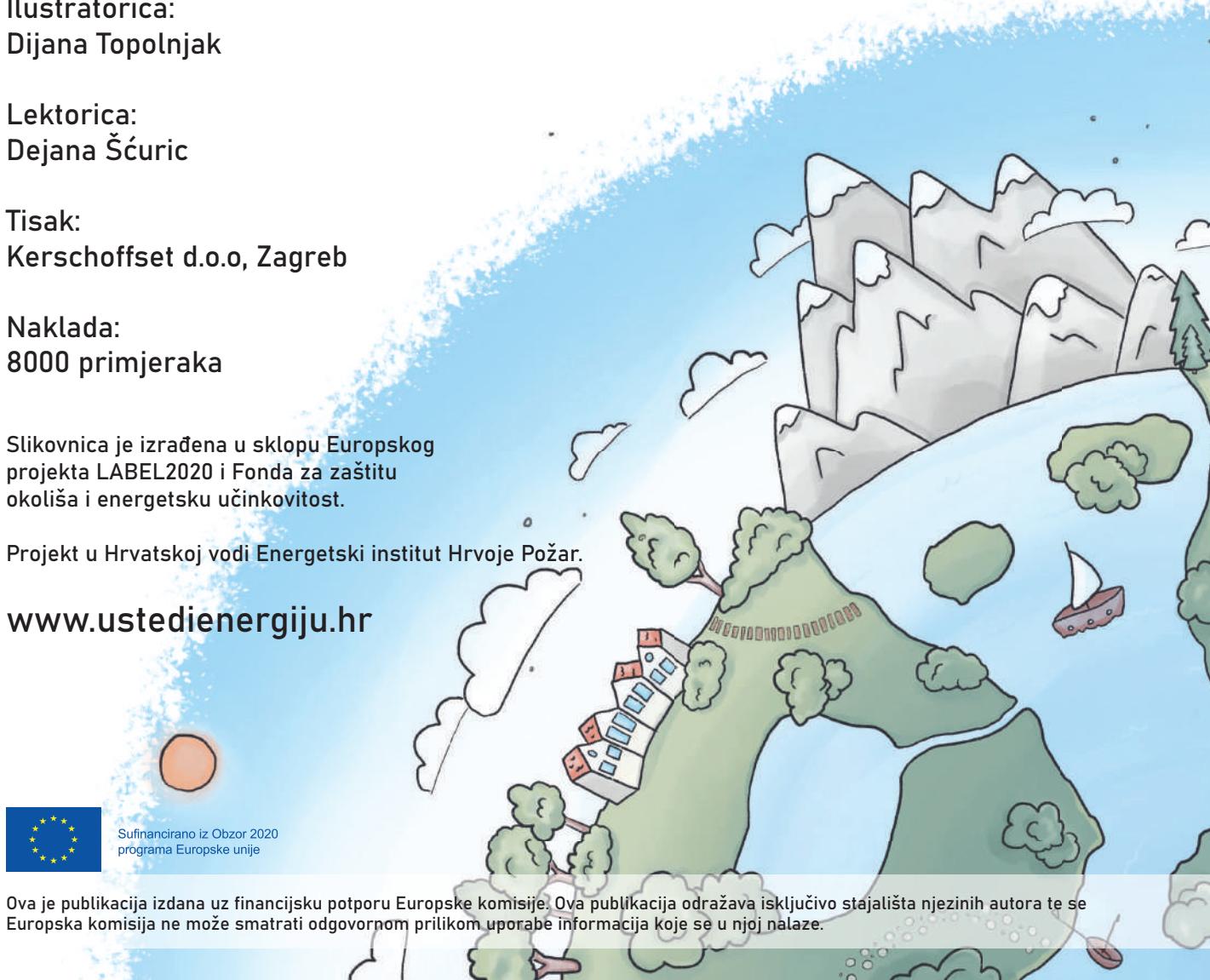
Sufinancirano iz Obzor 2020
programa Europske unije

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

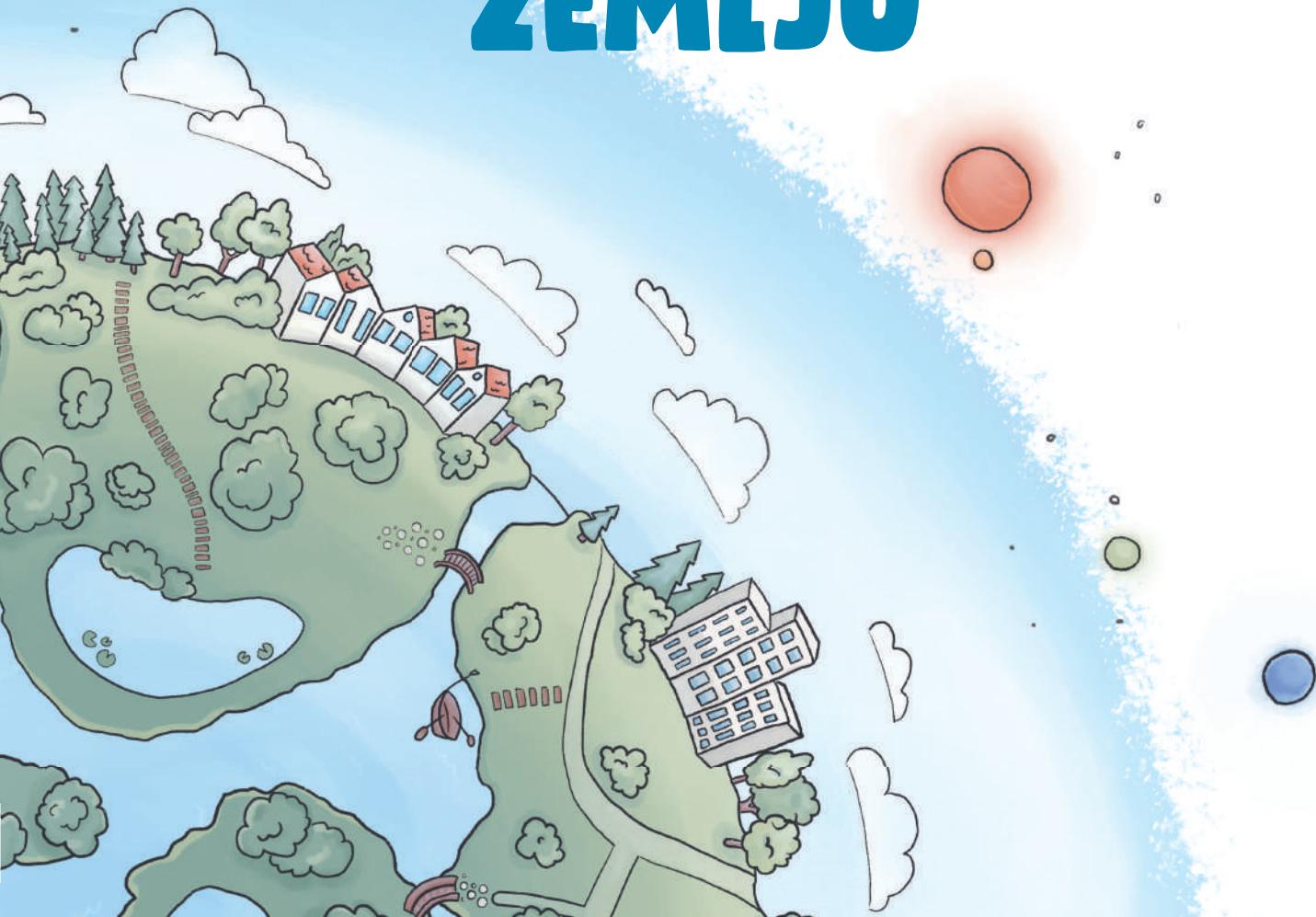

FOND ZA ŽAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

Ova je publikacija izdana uz finansijsku potporu Europske komisije. Ova publikacija odražava isključivo stajališta njezinih autora te se Europska komisija ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njoj nalaze.

LABELKO SPAŠAVA ZEMLJU

Dora je baš padala u san kada je začula neku buku u dvorištu. Te su večeri mama i tata bili u kazalištu, a stariji brat Vito je, kao i obično, imao slušalice na ušima pa nije ništa čuo. Izašla je iz kreveta i bosonoga otapkala do staklenih balkonskih vrata provjeriti je li to opet susjedova mačka srušila njihovu kantu za smeće. Imala je što i vidjeti!

U vrtu, na sredini dvorišta, iza kante za smeće nije virila mačka, nego nekakvo malo, zeleno biće.

Gledali su se u čudu, oboje preplašeni. Zelenko je već stao uzmicati kada je Dora uspjela skupiti hrabrosti pa mu je rukom mahnula da priđe bliže.

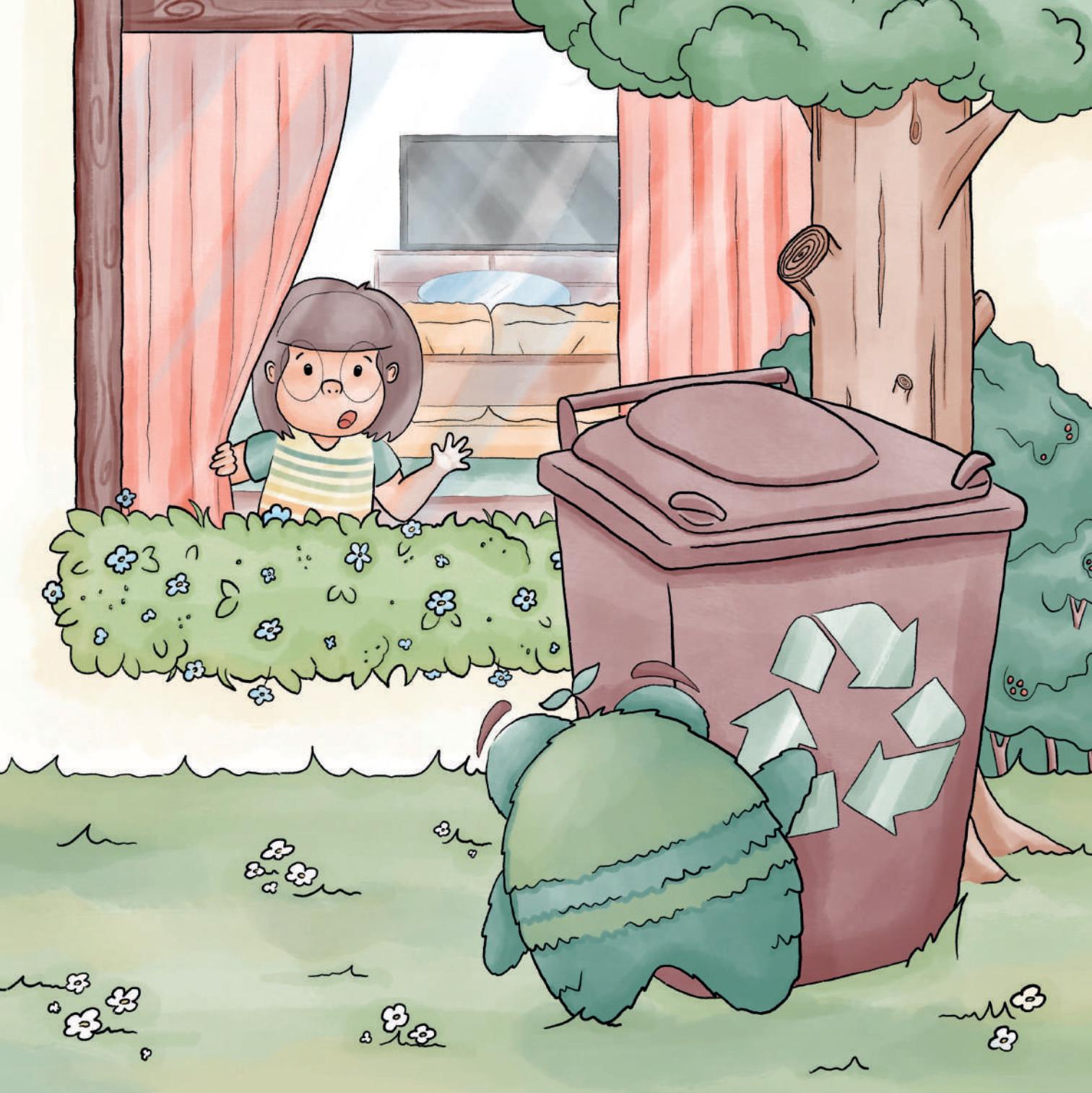
Otvorila je staklena vrata i tiho prošaptala:

„Bok, ja sam Dora.”

„Ja sam Labelko.”

„Odakle si došao? Vidim da nisi sa Zemlje”, upitala je Dora, sada već radoznalo šireći svoje velike oči ispod naočala.

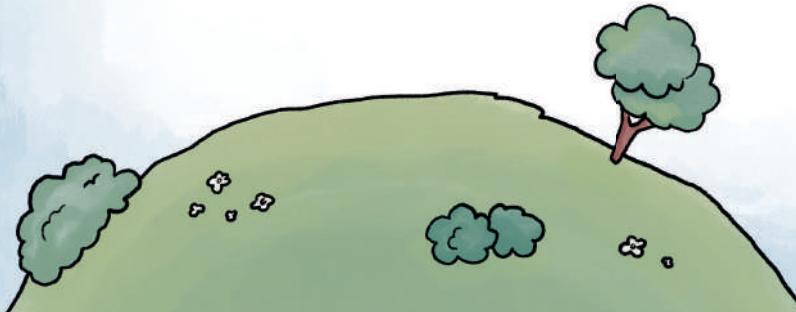

„Došao sam s planeta koji se zove Label. Nisam siguran koliko sam dugo putovao, ali već te nekoliko godina tražim jer sam dobio zadatak da nađem baš tebe te da s tobom krenem u spašavanje Zemlje.”

„Ooo... pa to je velika čast, ali i odgovornost”, pomislila je Dora. Zvučalo joj je jako simpatično što je Labelko izabrao baš nju za tu misiju. Možda zato što se preziva Labelić...?

„Vidiš, Dora, u životu nikada ništa nije slučajno. Tako ni to da sam ja odabrao baš tebe. Otkada si se rodila, ti maštaš o tome kako bi pomagala Zemlji. Kao mala spašavala si ptice i razne bubice koje si pronašla u travi. Uvijek si pazila da ne bacaš smeće okolo i da ne zagađuješ okoliš. Kao da si znala da je vaš planet krhak i da mu treba pomoći.”

U tom je trenutku Labelko iz džepa izvukao jednu staru fotografiju i prenuo Doru iz razmišljanja.

„Vidiš, Dora, ovo sam ja prije nekoliko godina, kada sam tek stigao na Zemlju. Bio sam sav zelen i obrastao biljem. Sada imam samo još ova dva listića na glavi, a i oni će mi otpasti ako ne poduzmem nešto.“

Labelko 2016.

Doru nije trebalo dugo nagovarati pa je brzo ushićeno ciknula: „U redu, Labelko, pristajem na misiju spašavanja! Što mogu učiniti? Odakle krećemo?”

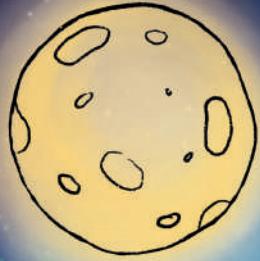
„Najprije me negdje sakrij da me tvoji ukućani ne pronađu. Sutra ujutro krećemo u misiju!”

Nakon što je Labelko pojeo kolačiće i popio sok, Dora ga je sakrila pod krevet. Nije to bilo najsigurnije mjesto, no njezin brat ionako nije primjećivao ništa osim svjetla mobitela i videa koji su se prikazivali na njemu.

Dora je zaspala sva uzbudena te je sanjala predivan san. Zemlja je opet cijela bila zelena, zaustavljena je sječa šuma, a mora, rijeke i jezera više nisu bili zagađeni pa se i život stao vraćati u njih.

Probudila se sva živahna. Zavirila je ispod kreveta da provjeri je li noćas sve to samo sanjala. Ispod kreveta je, tihom hrčući, ležao Labelko.

Iz kuhinje su dopirali zvuci pranja posuđa. Mama je prala tanjure i lonce od sinoćne večere i uzdisala. Tata je to napokon primijetio i pitao ju želi li da kupe perilicu posuđa. Labelko se probudio i šapnuo Dori u uho: „Ako kupe perilicu posuđa, trošit će manje vode i struje pa će imati i manje račune, a pritom će i očuvati prirodu.”
„Odličan savjet! Hvala, Labelko! Reći ću im!”

„Eto, Dora, vidiš kako ćemo surađivati? Ja ću ti šaptati u uho, a ti ćeš njima govoriti naglas. Možeš sve to prenijeti i svojim prijateljima u školi pa da i oni prenesu svojim roditeljima. Tako ćemo širiti krug ljudi koji će više razmišljati o očuvanju planeta. Jedan po jedan.”

Mama je na tatin prijedlog zaključila: „Znaš, to je odlična ideja, a i Dora je pročitala na internetu da ćemo tako uštedjeti ne samo moje ruke i vrijeme nego i vodu i novac, a i trošit ćemo manje struje!”

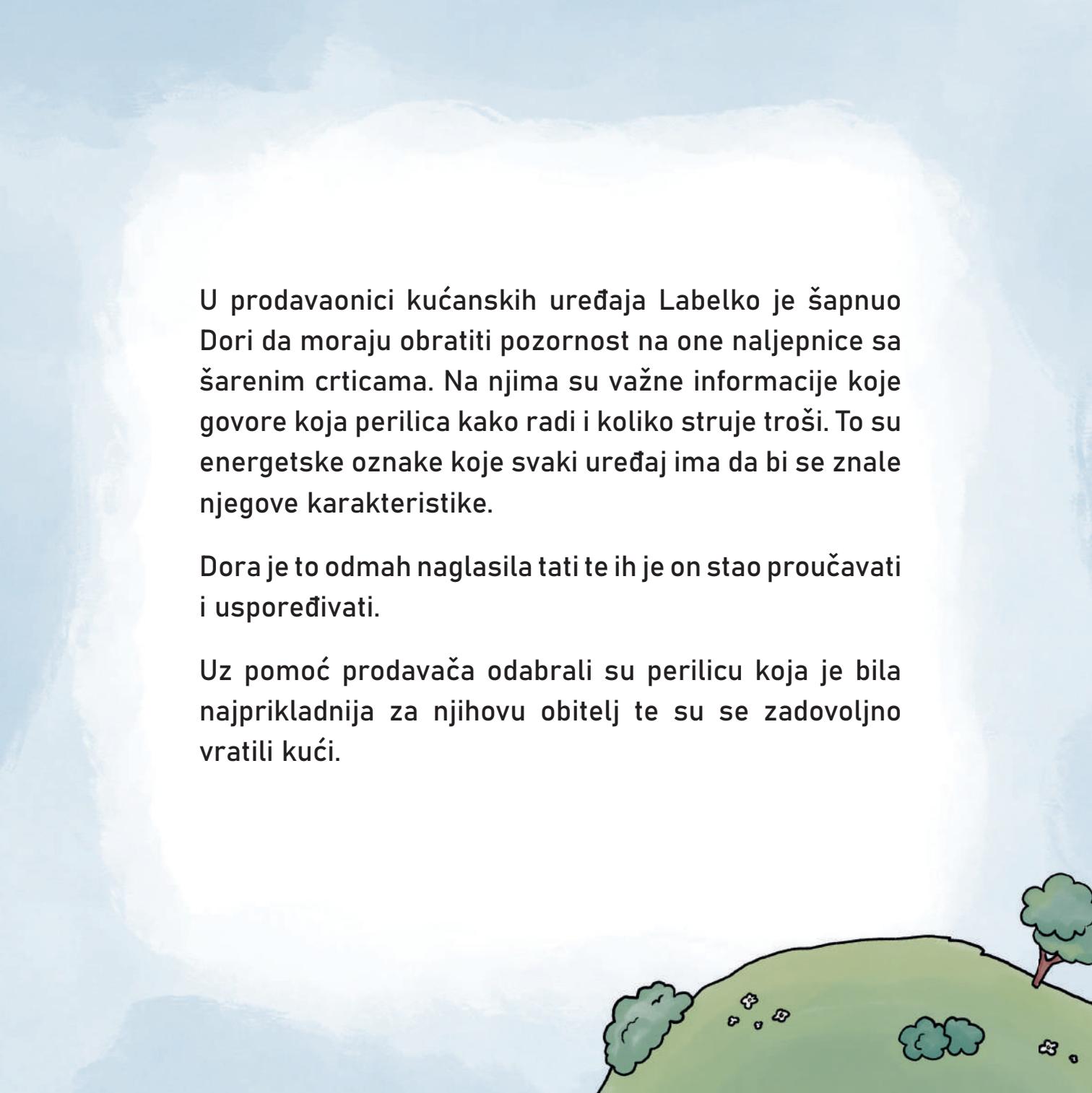
Dora i Labelko zadovoljno su se pogledali.
Obitelj se spremila za tjednu kupnju. Odlučili
su usput pogledati i perilice posuđa i obavezno
kupiti nove žarulje jer je baš jučer jedna u
hodniku prestala svijetliti.

Dora je podsjetila mamu da ne zaboravi uzeti
platnene vrećice, a potom je strpala Labelka
u ruksak da i on može, skriven, ići s njima u
kupnju.

U prodavaonici kućanskih uređaja Labelko je šapnuo Dori da moraju obratiti pozornost na one naljepnice sa šarenim crticama. Na njima su važne informacije koje govore koja perilica kako radi i koliko struje troši. To su energetske oznake koje svaki uređaj ima da bi se znale njegove karakteristike.

Dora je to odmah naglasila tati te ih je on stao proučavati i uspoređivati.

Uz pomoć prodavača odabrali su perilicu koja je bila najprikladnija za njihovu obitelj te su se zadovoljno vratili kući.

Tata je zamijenio
žarulju u hodniku...

...a mama je zavirila u dječju sobu da vidi ima li prljavoga rublja koje treba oprati.

Dorin dio sobe bio je besprijeckorno čist, dok je kod Vite bilo svega po podu. Kao i obično, mama mu je održala bukvicu, no buntovni je tinejdžer samo izustio: „U redu, budem...” Mama se sagnula da pokupi odjeću ispod kreveta. U tome se trenutku Dora sjetila da se ondje skriva Labelko.

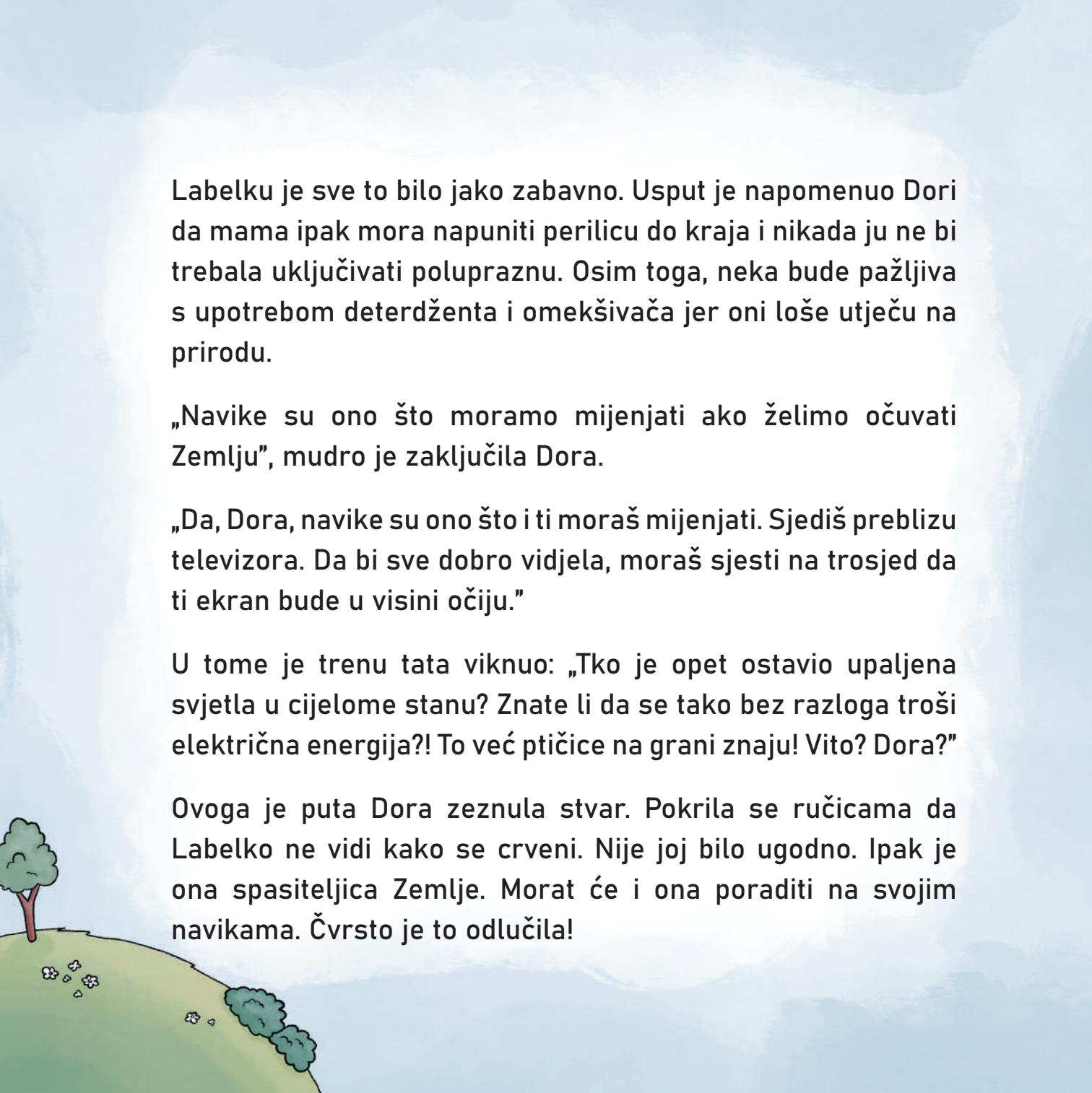
„Ajme!”

Kada je mama pridigla odjeću s poda, Dora je ugledala Labelkove listiće kako vire između prljavih majica. Mama nije ništa primijetila te ga je strpala s odjećom u perilicu! Dora je potrčala za njom ne bi li ju spriječila da uključi perilicu i zavrti jadnoga Labelka u bubnju punome pjene.

Srećom, mama je znala da ako želi uštedjeti struju i novac, perilicu rublja uvijek treba uključivati dok svi spavaju pa je stoga samo stavila odjeću u perilicu.

Sva sreća po Labelka! Dora mu je pomogla da se izvuče van.

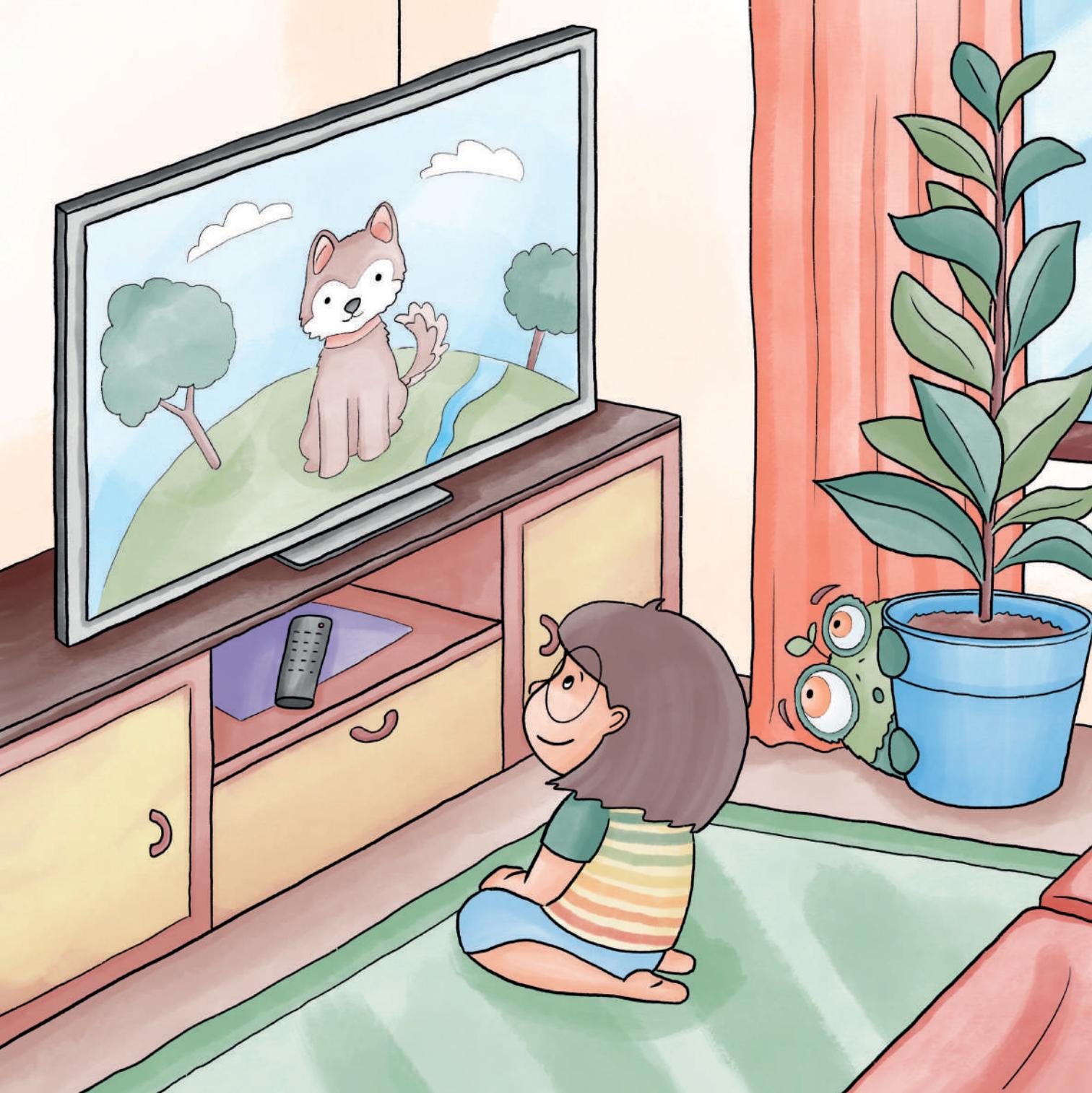
Labelku je sve to bilo jako zabavno. Usput je napomenuo Dori da mama ipak mora napuniti perilicu do kraja i nikada ju ne bi trebala uključivati polupraznu. Osim toga, neka bude pažljiva s upotrebom deterdženta i omešivača jer oni loše utječu na prirodu.

„Navike su ono što moramo mijenjati ako želimo očuvati Zemlju”, mudro je zaključila Dora.

„Da, Dora, navike su ono što i ti moraš mijenjati. Sjediš preblizu televizora. Da bi sve dobro vidjela, moraš sjesti na trosjed da ti ekran bude u visini očiju.”

U tome je trenu tata viknuo: „Tko je opet ostavio upaljena svjetla u cijelome stanu? Znate li da se tako bez razloga troši električna energija?! To već ptičice na grani znaju! Vito? Dora?”

Ovoga je puta Dora zeznula stvar. Pokrila se ručicama da Labelko ne vidi kako se crveni. Nije joj bilo ugodno. Ipak je ona spasiteljica Zemlje. Morat će i ona poraditi na svojim navikama. Čvrsto je to odlučila!

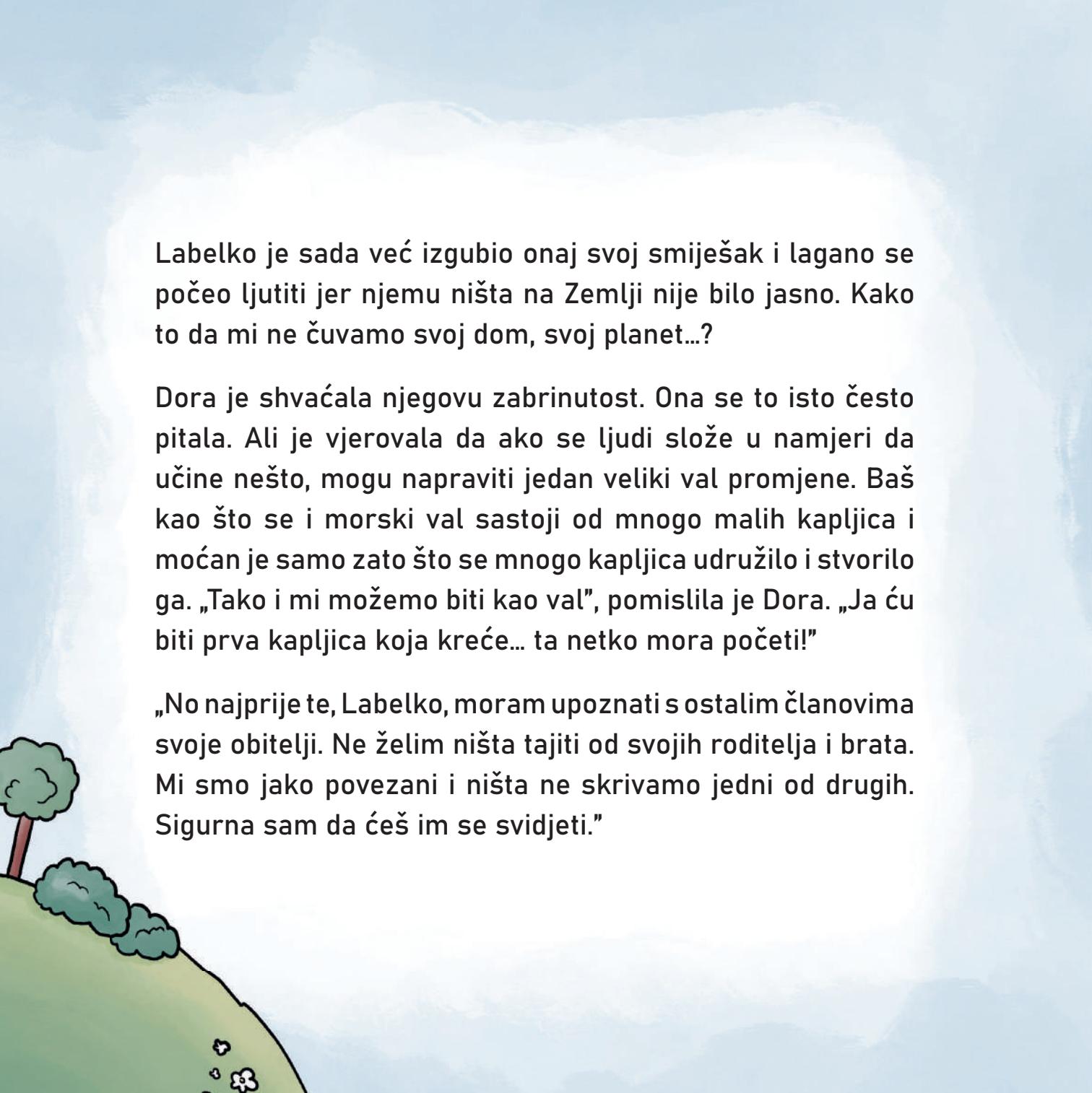

„Znaš, Dora, bilo bi odlično kada biste svi krenuli više i češće raditi za prirodu korisne stvari. Male stvari, ali kada bi ih svi radili, mnogo bi značile za planet... Na primjer: razvrstavajte otpad, zamijenite plastične vrećice platnenima, bacajte baterije na za to predviđena mjesta... Mnogo je takvih radnji koje su tako male za vas ljude, a velike za prirodu. I ne bi vjerovala, ali vi ljudi ostavljate stare štednjake, hladnjake i ostale kućanske uređaje usred šume! Zašto to radite?! Vidio sam i u potocima razne stvari koje ondje ne pripadaju, primjerice automobilske gume! Zar nemate neko određeno mjesto gdje se bacaju gume?“

„Joj, Labelko, naravno da imamo, no neki su ljudi jako neodgovorni i bacaju stvari svuda ne misleći na prirodu i štetu koju joj rade.“

„Da, ali potok će vam se uliti onečišćen u rijeku, prljava rijeka u more i onda će vam trovati ribe, a vi ćete ih jesti. Sve je to povezano u krug. Kako to ne vidite?!“

Labelko je sada već izgubio onaj svoj smiješak i lagano se počeo ljutiti jer njemu ništa na Zemlji nije bilo jasno. Kako to da mi ne čuvamo svoj dom, svoj planet...?

Dora je shvaćala njegovu zabrinutost. Ona se to isto često pitala. Ali je vjerovala da ako se ljudi slože u namjeri da učine nešto, mogu napraviti jedan veliki val promjene. Baš kao što se i morski val sastoji od mnogo malih kapljica i moćan je samo zato što se mnogo kapljica udružilo i stvorilo ga. „Tako i mi možemo biti kao val”, pomislila je Dora. „Ja ću biti prva kapljica koja kreće... ta netko mora početi!”

„No najprije te, Labelko, moram upoznati s ostalim članovima svoje obitelji. Ne želim ništa tajiti od svojih roditelja i brata. Mi smo jako povezani i ništa ne skrivamo jedni od drugih. Sigurna sam da ćeš im se svidjeti.”

Dora uzbudeno krene prema dnevnome boravku s Labelkom pod rukom.

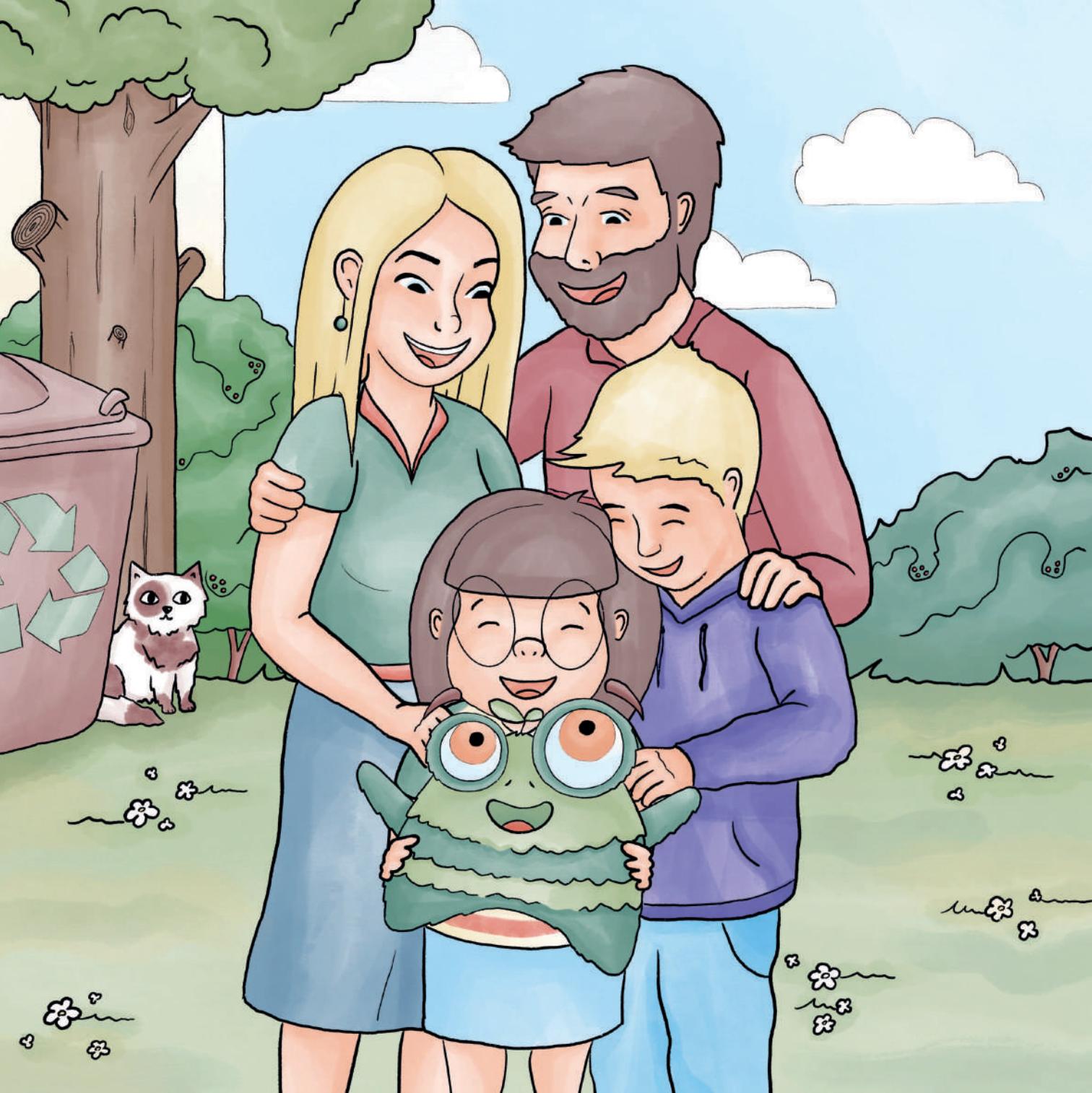
„Mama, tata, Vito, moram vam nešto reći!
Ovo je moj prijatelj Labelko!”

Svi su se okrenuli i gledali ga u čudu, baš kao i Dora kada ga je prvi put ugledala u vrtu.

Brzo im je ispričala cijelu priču da se ne bi prepali.

Naravno, Labelko je odmah svima postao drag. Kako i ne bi? Mali zelenko koji s Dorom spašava Zemlju, a pritom i svoja dva listića na glavi...

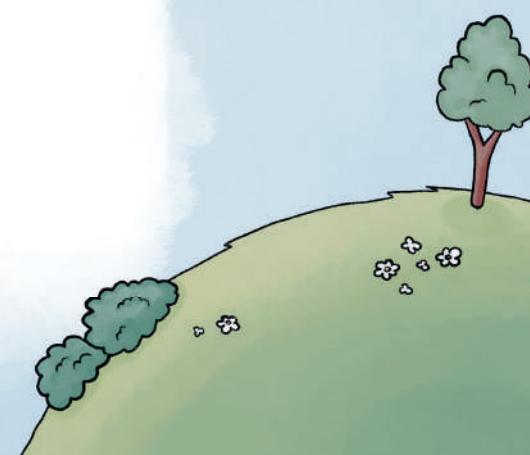
Obitelj Labelić skupila se zajedno u jednu veliku kapljicu spremnu za kreiranje vala. Svi su dali obećanje Labelku da će mu pomoći.

„Vrijeme je za promjene!” uzviknuli su složno.

Hoćeš li i ti biti kapljica toga vala promjene u kojem je i Dora?

Koje su tvoje ideje za pomoći prirodi?

Što ćeš ti raditi da bi prirodi bilo bolje?

LABEL 2020

Sufinancirano iz Obzor 2020
programa Evropske unije

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

FOND ZA ŽAŠTITU OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

